

DE STOOMMACHINE

Jaargang 13, 1e EDITIE

Een nieuwsbrief met daarin informatie wat de vrijwilligers van Stichting Stoommachine Oosterwijk de afgelopen tijd bezig heeft gehouden en de komende tijd bezig gaat houden.

Lopende zaken met Polimeks

Op dit moment is men druk bezig om het Ketelhuis een nieuwe functie te geven. In de gang achter het schakelpaneel zitten drie extra gaten voor deuren die toegang geven aan nieuwe toiletruimtes. De doorgang van de machinekamer naar de erachter gelegen ruimte is inmiddels in de muur aangebracht. Omdat dit allemaal veel stof geeft heeft de aannemer de stoommachine even onder een plastic dekentje gezet. Zodra de stofwerkzaamheden klaar zijn, zullen wij de machine weer aan de gang brengen. Anders roest het een en ander weer vast.

Polimeks heeft ook aangegeven dat de twee grote grijze deuren aan de zuidkant van het gebouw een opknapbeurt krijgen. Nu hangt er wat verf los en zijn enkele delen aangetast door overmatig vocht. Ook de zuidmuur zelf is aan de binnenkant behoorlijk vochtig en daardoor valt er stucwerk naar beneden. Wij hopen dat we daar snel iets aan kunnen gaan doen. Als laatste wil Polimeks het tegelwerk wat hier en daar beschadigt is gaan herstellen. Daarvoor hebben Gerard en Ton een bedrijf gevonden die het aandurft om de missende tegels opnieuw te gaan maken.

Bas de Witte

Praatavond

De vrijwilligers komen regelmatig bij elkaar om van elkaar te horen waar men mee bezig is en wat we willen bereiken. Deze avonden zijn altijd goed bezocht en worden elke keer afgesloten met een knabbeltje en een drankje. Er zijn altijd onderwerpen genoeg om iets over te vertellen, we zijn vaak met heel veel verschillende zaken tegelijk bezig. Momenteel is er nog geen volgende praatavond gepland, maar dat zal niet lang op zich laten wachten. Voor iemand die interesse heeft om zich aan te sluiten bij de club zijn dit mooie momenten om een beeld te krijgen van de mensen en de werkzaamheden.

Bas de Witte

Nieuwjaarslunch

Dit jaar hebben we de traditie van de Nieuwjaars brunch op een andere locatie gehouden. Dit omdat de bouwvakkers druk bezig zijn rondom de stoommachine en met het bouwen van nieuwe toiletblokken. De sfeer was er zeker niet minder om, de soep smaakte opperbest en de gesmeerde broodjes werden smakelijk naar binnen gewerkt. Er was een korte speech van de voorzitter en er werd tot in de late uurtjes nagepraat. Op de foto de gastdame en gastheer. Volgend jaar willen we de brunch weer dicht bij de stoommachine doen tenzij Sjaak weer aanbied om bij hem thuis te komen, dan moeten we een moeilijke beslissing gaan nemen.....

Bas de Witte

Plannen voor 2020

Naast de onderhoudswerkzaamheden en het organiseren van open dagen, willen we voor het komende jaar enkele lopende zaken afronden. Zo willen we de aandrijving met perslucht via een originele klep laten lopen. Staat er op het verlanglijstje ook dat we dit jaar de hele machine in originele kleuren terug willen brengen (alle roest weg) en gaan we werken aan de wederopstanding van de generator. Verder willen we meedenken en meewerken aan het inrichten van de ruimte met een museale functie, zullen we dit jaar voor het eerst bezoekers door de ondergrondse gangen laten lopen en zal er actief gecommuniceerd worden naar de scholen om klassen een bezoek te laten brengen aan de stoommachine. Genoeg dus om het hele jaar druk in de weer te zijn.

Bas de Witte

Nieuwe bestemming oude lift-installatie

Uit de nalatenschap van de KVL fabrieken hebben wij een oude lift installatie gekregen. Die stond oorspronkelijk in de lakfabriek. Daar was hij in gebruik om de liften inclusief karren met leer tussen de verdiepingen heen en weer te takelen. De machine was nog oorspronkelijk van het begin van de fabriek. Dat maakte het bijzonder: het was een stuk machinerie van bijna honderd jaar oud, dus terecht dat dit gereed was van de slopershamer. Aangezien het hele gebouw een nieuwe invulling gaat krijgen, is ook onze opslagmogelijkheid aan het verdwijnen. Vandaar dat we op zoek zijn gegaan naar een nieuwe bestemming voor de liftinstallatie. Binnen ons eigen gebouw bleek daarvoor geen goede

Liftinstallatie in opslag

mogelijkheid te zijn. Verder was er ook bij Polimeks geen geschikte bestemming. Nu stond op de kast van de installatie de naam van de leverancier: Windscheid & Wendel uit Düsseldorf.

Die bleek nog steeds te bestaan en ook nog steeds liften te maken. In vervolg daarop kregen we het idee om eens te informeren of ze geïnteresseerd waren in onze liftinstallatie. Die was immers bijna honderd jaar oud. We hebben dus contact opgenomen. Niet alleen vonden ze het interessant, ze wilden de spullen ook graag komen halen. Hun idee was om daar zelf een kleine tentoonstelling van te maken. Dat leek ons een prima bestemming. Kort daarna is er een afspraak gemaakt om de spullen op te laten halen. Op 20 Januari arriveerde een vrachtwagen uit Düsseldorf om het geheel op te halen. Nu stond het geheel keurig opgeslagen in één van de transformatorhokken. Om alles er weer uit te

Naam fabrikant

Laden van de installatie viel nog niet mee

krijgen bleek toch niet zo makkelijk. Gelukkig hadden we dit al voorzien en de hulp ingeschakeld van Jan de Bresser die met een heftruck van Mutsaerts Natuursteen geholpen heeft om alles uit de opslag en in de vrachtwagen te krijgen. Dat heeft meerdere pogingen gekost!

Uiteindelijk stond alles vastgesjord en wel in de vrachtwagen. Daarna ging het geheel terug naar de fabriek waar het lang geleden in elkaar was gezet.

Twee dagen daarna hebben we van Windscheid & Wendel, de leverancier, een hartelijk bedankje gekregen, en de uitnodiging om als we in de Düsseldorf

zijn hen te bezoeken. Ze willen dan graag de lift in zijn nieuwe opstelling laten zien. Daarnaast mogen we dan ook hun huidige fabriek bezichtigen. We wachten nog even af wanneer we kunnen gaan kijken.

Al met al een geslaagd project en een mooie bestemming voor een stukje industrieel erfgoed denk ik.

Rik Roemen

Hart voor uw club

Afgelopen jaar hebben wij ons weer ingeschreven voor de actie van de Rabo Bank. Er waren weer heel wat stemmen voor ons en de financiële bijdrage was meer dan welkom. Voor de opening van het Ketelhuis zullen we een traplift monteren zodat bezoekers die niet zelf in staat zijn om de trap te beklimmen toch naar binnen kunnen door gebruik te maken van de nieuwe traplift. De traplift is mogelijk gemaakt door bijdragen van de Rabo Bank en de eigenaar van het gebouw (Polimeks).

Bas de Witte

Open Draaidag afgelopen jaar

Zondag 15 September 2019 hadden we weer onze gebruikelijke Open Draaidag. Ongeveer 400 bezoekers hebben we die dag mogen welkom heten en kwamen kijken naar onze glimmende en op perslucht draaiende Stoommachine.

Ook dit keer was er veel belangstelling voor de getoonde filmbeelden over het vroegere KVL en ook voor het volgen van de gegeven rondleidingen stonden steeds bezoekers in de rij te wachten.

Het ondergrondse gangenstelsel wat vanuit de kelderruimte bereikbaar is, is nu ook zover klaar dat we daar tijdens de volgende Open Draaidag doorheen kunnen met rondleiding; enkel wel geschikt voor mensen die goed ter been zijn.

In verband met verbouwing van het Ketelhuis en de Machinekamer is het nu wat stil rond de machine, maar naar verwachting zal in Juni het Ketelhuis klaar zijn en kan de brouwerij met bijbehorende proeverij en verdere inrichting gaan draaien.

Dan is de Machinekamer met ook de museale inrichting aan de beurt, zodat we op een nog nader te bepalen tijdstip onze eerstvolgende Open Draaidag kunnen presenteren en laten horen en zien wat er allemaal is gedaan.

Vanwege het 10-jarig bestaan van onze stichting en zeker ook als dank aan onze vrijwilligers voor hun inzet en hulp hebben wij deze zonnige 15 Septemberdag afgesloten met een goed verzorgde BBQ en een drankje, dit samen met onze partners.

Hennie van de Wiel.

Open Draaidagen dit jaar

Als de bouwvakkers klaar zijn, dan willen we weer open dagen organiseren. We zullen dit zo snel we weten communiceren via mail, facebook, website etc. Hou daarom onze site en facebook pagina goed in de gaten.

Hennie van de Wiel

Nieuwe eigenaar van Ketelhuis en Stoommachine

Sinds 2004 is het KVL terrein en de aanwezige gebouwen diverse keren van eigenaar verwisseld. Op dit moment is Polimeks de eigenaar van de stoommachine (o.a.). Wij hebben met Polimeks een overeenkomst afgesproken en zitten regelmatig bij elkaar om over te voortgang en de plannen te spreken. Daar komen dan heel wat actiepunten ter sprake. In het begin spraken we Engels met elkaar, maar inmiddels kunnen we de gesprekken in het Nederlands doen. De directeur van Polimeks Nederland (Cagri) heeft Nederlandse les gevolgd, en dat maakt het voor ons toch wat gemakkelijker. De groep vrijwilligers werken nog steeds met heel veel zin aan allerlei verschillende onderwerpen. Cagri krijgt van ons regelmatig een update van de werkzaamheden en is zeer geïnteresseerd in alles wat ons bezig houdt. Op dit moment ligt de focus van Polimeks bij de bouw van het hotel en het verbouwen van het Ketelhuis. De verwachting is dat in juni het achterste gedeelte van het Ketelhuis klaar is. Daarna zullen wij samen met Polimeks vol in gaan zetten op het inrichten van de voorkant van het Ketelhuis met een museale functie.

Bas de Witte

Werk in de machinekamer, kelder en trafo-ruimtes

Door de geplande verbouwingen worden diverse ruimten van het machinegebouw bij het ketelhuis getrokken en kunnen niet meer gebruikt worden door de Stichting Stoommachine Oosterwijk. Veel onderdelen, gereedschappen en materialen hebben we moeten afvoeren en op andere locaties moeten onderbrengen. Ook 2 van de 5 traforuimten hebben we moeten afstaan. Om de overige ruimten zo goed mogelijk te benutten hebben we op ± 2.30 meter hoogte plafonds aangebracht met een luik en een scharnierbare ladder die tegen het plafond opgehangen kan worden.

In de kelder wordt tegen de wand van het ketelhuis de luchtbehandelingsinstallatie geplaatst. De werkbanken zijn verplaatst naar de wand bij het hoge magazijntje en de draaibank heeft ook een andere plek gekregen.

Hier en daar zal nog wat gerangschikt en geschoven moeten worden en er zal nog een plek gevonden moeten worden voor de grote TV en de audioapparatuur die nu elders opgeslagen is. Mogelijk kan in de machinekamer nog een plekje gevonden worden.

Ton van Pinxteren

Sanering van 7 flenspakkingen van de stoommachine

Bij de uitvoering van het project: aandrijven van machine op perslucht wordt de perslucht via de bestaande afsluiters, leidingen en kleppen naar de cilinder gestuurd. Deze appendages en leidingen; waarin het verleden de stoom doorheen ging, zijn inwendig gecorrodeerd. Om hier een goed beeld van te krijgen en te bepalen of een inwendige oppervlaktebehandeling nodig is dienen deze gedemonteerd te worden. Echter de flensverbindingen zijn voorzien van pakkingen; waarschijnlijk asbesthoudend. Deze pakkingen kunnen tegenwoordig op een zo effectief mogelijke manier verwijderd worden met de Batteryspray methode die opgenomen is in de SMA-rt richtlijn voor asbestsanering en hierdoor voordeliger en veiliger gewerkt kan worden dan bij de conventionele methoden.

De batteriespray methode

Bij de batteriespray methode wordt onder de flensverbinding een flexibele lekbak gemonteerd. In deze lekbak liggen speciale absorptiedoeken die het vrijkomende asbesthoudend materiaal opvangen. In de directe omgeving worden ook absorptiedoeken gelegd. De lekbak is aan de onderkant verbonden met een jerrycan die de vloeistof opvangt waarmee de flensverbinding wordt beneveld. Boven de flensverbinding zijn meerdere nevelaars gemonteerd die de flensverbinding nat houden met speciale vloeistof tijdens het verwijderen van de pakking. De Battery Wetting Agent dringt door in het asbesthoudend materiaal waardoor de asbestvezels worden verzadigd met als gevolg dat het vrijgekomen van losse vezels tijdens het verwijderen beheersbaar wordt. Na het verwijderen worden de absorptiedoeken; de inhoud van de jerrycan en de pakking als asbest houdend materiaal afgevoerd. In overleg met Polymeks zijn de werkzaamheden uitgevoerd door DCC, een industrieel sloopbedrijf bekend met asbestsanering.

Nu de leidingen gedemonteerd zijn kunnen we kijken wat de beste methode is om de binnenzijde te ontdoen van roestdeeltjes zodat ze veilig gemonteerd kunnen worden en de cilinder van de machine niet beschadigd wordt door roest.

Ton van Pinxteren

Vrijwilligers voor het voetlicht

Frans van Iersel

Peter van den Heuvel

Ook deze keer bij het verschijnen van de Nieuwsbrief zullen er weer twee van onze vrijwilligers hun verhaal doen. Dit keer zijn dat Frans van Iersel en Peter van den Heuvel.

Frans. In 2009 ben ik gevraagd vanuit het bestuur van S.S.O. of ik in een deel van hun Machinekamer een sanitaire hoek kon maken. En omdat ik altijd in de bouw heb gewerkt als Timmerman/Uitvoerder was dat voor mij geen probleem. Ik had direct een goed en prettig contact met de vrijwilligers en natuurlijk waren er steeds diverse klussen te doen; maar ook bouwkundige adviezen werden er gevraagd. Zo werd ik ook meer betrokken bij de werkzaamheden, ben vrijwilliger geworden en heb zodoende verschillende zaken kunnen realiseren. Ik noem er wat; nieuwe trap en deur maken in gangenstelsel; diverse reparaties buiten en binnen het gebouw; TV-kast gemaakt in cv-ruimte. Met Open dag Oisterwijk op Stoom heb ik een boomstam weten te bemachtigen en daar naar mijn idee een boombank van gemaakt die nu staat tegen de buitenmuur van de Machinekamer. Met de Open-Draaidagen ben ik steeds van de partij en probeer zoveel mogelijk te helpen, ondanks mijn vele hobby's zoals de Oisterwijkse Molen, Seniorenmiddag van het Westend, Klussendienst de Twern, helpen in de bloemenzaak bij zoon Patrick, en ga zo maar door. Ik hoop op deze manier nog vele jaren binnen S.S.O. te kunnen helpen en klussen.

Peter. Ik ben bij de club vrijwilligers van S.S.O. gekomen ruim 8 jaar geleden. Mijn werkzame leven ben ik begonnen bij de Spoorwegen en later bij Ned Train als Bankwerker en Monteur Electro. Het liefst werk ik daarom aan onze Stoommachine en het deel daarvan wat in de kelder staat. Diverse delen hebben we uit elkaar gehaald, schoongemaakt of

vernieuwd en weer in elkaar gezet. Steeds met het doel de machine in originele staat te laten draaien tijdens de te houden Open Draaidagen.

Voor alle technische werken ben ik steeds inzetbaar. Ook bij de organisatie van de Open Draaidagen ben ik nauw betrokken; tijdens die dag ben ik Machinist en zorgen we ervoor de machine goed te smeren en rustig te laten draaien.

In mijn vrije tijd heb ik nog diverse hobby's. Binnen de club van IVN-Oisterwijk met ongeveer 600 leden zit ik in de Activiteiten-commissie, en daarnaast controleer ik knooppunten van wandelroutes.

Ik heb een wandelgroep opgericht waarmee we 1 keer in de week een flinke loop gaan maken. Ik zwem graag en dan is er ook nog het tuinieren en klussen rondom mijn huis. En achter in de tuin staan mijn bijenkasten zodat ik thuis het imkerwerk kan doen. Tevens ben ik oppas-opa voor mijn 4 kleinkinderen.

Dit alles doe ik met veel plezier en wil op deze manier nog voor velen mijn hulp aanbieden. Met groeten,

Hennie van de Wiel

Stoomfluit

Afgelopen zomer kregen we van één van de deelnemers aan de stoomdagen van 2015 een onverwacht bericht: zijn stoomorgel was voor een deel afgebrand. Om de restauratie te bekostigen kregen we een oude stoomfluit aangeboden. Door die aan te schaffen zouden we niet alleen een eigen stoomfluit krijgen maar ook een collega-stoomliefhebber een handje helpen.

Nu was het natuurlijk wel een stoomfluit. Wij hebben geen stoom. We hebben wel perslucht. Werkt een stoomfluit ook op perslucht? In vervolg hierop hadden we nog een aantal vragen: hoeveel lucht heb je nodig, hoeveel druk en hoeveel herrie maakt de fluit? Het was namelijk bepaald geen klein geval. We willen niet de hele buurt laten schrikken als we de fluit een keer laten fluiten.

Om daar antwoorden op te vinden hebben we met de eigenaar afgesproken dat we eerst wilden proberen of we de fluit konden gebruiken voordat we de fluit zouden kopen. Dat was gelukkig geen probleem. De afmetingen waren natuurlijk niet standaard dus de conclusie was dat we hier zelf iets voor moesten maken. In vervolg hierop zijn Ton van Pinxteren en Willem van Logten begonnen met het maken van een aansluitflens voor de fluit. Met behulp van een stuk plaat, een lassok en het nodige draaiwerk is het gelukt om een passende flens te vervaardigen.

Voor het uitvoeren van de testen hebben we aangeklopt bij Hoogendam Compressoren in Moergestel. Zij waren graag bereid om te assisteren. Ook hebben ze de juiste spullen: compressoren, slangen en tanks en de bijbehorende expertise.

Na het aansluiten van de fluit met de zelf gemaakte flens en het aanbrengen van een paar bar aan luchtdruk hebben we de handle, zie de foto, overgehaald. En ja hoor, de fluit was goed te horen. Bij vijf bar was het geluidsniveau maar liefst 115 dB. In ieder geval genoeg om op afstand nog goed hoorbaar te zijn. Bijzonder aardig was dat het geluid direct deed denken aan dat van een oude stoomfluit.

De test was geslaagd. We hebben de eigenaar dan ook laten weten dat we de fluit graag wilden hebben.

De stoomfluit is een mooie aanwinst voor ons. De volgende stap is om op zoek te gaan naar een goede plek om de fluit op te hangen. Vervolgens gaan we nog uitpuzzelen hoe de fluit van lucht te voorzien en hoe we die willen gaan bedienen. Met een beetje geluk kunnen we de fluit bij de volgende open dag laten horen.

Rik Roemen

Nieuw bestuurslid nodig (en ook vrijwilligers)

Het bestuur van de Stichting Stoommachine Oisterwijk (SSO) heeft uitbreiding nodig. In 2010 is de stichting opgericht en na 10 jaar en met de komst van een nieuwe periode zijn wij toe aan vers bloed voor het bestuur. Mocht je hier meer over willen weten dan kun je contact opnemen met Bas de Witte.

Dat kan door te mailen: Bas.deWitte@destoommachine.nl of te bellen: 06-46 183 083.

Naast uitbreiding van het bestuur, zijn we ook druk op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Ook daarvoor kun je contact met ons opnemen.

Wilt u zich aanmelden als vrijwilliger?

Mail: info@destoommachine.nl

Afmelden voor deze nieuwsbrief?

Mail: info@destoommachine.nl

Kijk ook eens op onze website:

www.destoommachine.nl

Volg ons op twitter:

[@destoommachine](https://twitter.com/destoommachine)

Vind ons leuk op Facebook:

www.facebook.com/Stoommachine

AGENDA 2020

Hou onze site en facebook pagina goed in de gaten, binnenkort komen we met een datum voor een eerste open dag.